

בש"פ 6321/21 - שגיא אברבך נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6321/21

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: שגיא אברבך

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופט ש' מלמד) במ"ת 30561-02-21

תאריך הישיבה: כ"ט בתשרי התשפ"ב (5.10.21)

בשם העורר: עו"ד יעקב שקלאר

בשם המשיבה: עו"ד הדר פרנקל

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ש' מלמד) במ"ת 30561-02-21 מיום 15.8.2021, במסגרתה דחה את בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו.

1. ביום 15.2.2021 הוגש כתב אישום נגד העורר המייחס לו עבירות של ייבוא וסחר בסמים מסוכנים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו, מרמה ערמה ותחבולה בכוונה

עמוד 1

להתחמק ממס וכן הלבנת הון. על פי האמור בכתב האישום, העורר הקים והפעיל רשת לייבוא סמים מסוכנים ממדינות שונות באירופה תוך שימוש ברשת האינטרנט וברשתות חברתיות, כשהוא משלם עבור הסמים באמצעות מטבע וירטואלי. חלק מפעילותו ביצע העורר בסיועה של שותפתו, דיאנה בלבנוב (להלן: דיאנה). בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 22.4.2021 הגיש העורר בקשה להפנותו לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר מעצר, במסגרתה גם טען לכרסום משמעותי בתשתית הראייתית הקיימת. בבקשה התבקש בית המשפט לבחון את אפשרות המעצר בפיקוח אלקטרוני כפי שהוחלט לגבי דיאנה. בתסקיר מעצר שהוגש ביום 20.5.2021 צוין כי על אף שהעורר נעדר עבר פלילי וסובל מבעיות רפואיות, קיים סיכון להישנות התנהגות עבריינית בעתיד. עם זאת, לאור התרשמות שירות המבחן מהערכים המוצעים (הוריו ואחיו), הומלץ לשחרר את העורר לחלופת מעצר בבית הוריו תוך הטלת איסור על החזקה או שימוש באמצעי תקשורת חכמים מכל סוג. ביום 26.5.2021 דן בית המשפט בתשתית הראייתית וקבע כי אין כל כרסום בראיות, וכי הסיכון להישנות העבירות הוא גבוה נוכח העובדה שמדובר במי שביצע את מעשיו בעיקר ב"עולם הווירטואלי" בצורה מתוכננת ומתוחכמת תוך שהוא משתמש בשליחים. על כן ביום 27.5.2021 קיבל בית המשפט את בקשת המשיבה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בהחלטה צוין כי יש להבחין בין מעשי העורר לבין מעשי דיאנה, כאשר העורר הוא זה שניהל את מערך ייבוא הסמים בעוד שדיאנה הייתה שליחתו בלבד. בהתחשב בסוג העבירות, בעובדה שמדובר בעשרות מקרים של יבוא וסחר בסמים בצורה מתוחכמת תוך שהעורר משלשל לכיסו סכומי כסף גבוהים ולהערכת שירות המבחן בדבר מסוכנותו, לא נמצא כי יש בחלופה שהוצעה כדי לאיין את מסוכנותו. נוכח סוג העבירות בהם מואשם העורר ונסיבות ביצוען בעולם הווירטואלי גם נקבע כי אין מקום לבחינת אפשרות המעצר בפיקוח אלקטרוני. ערר שהגיש העורר לבית משפט זה נגד החלטה זו, נדחה בהחלטה מיום 29.6.2021 (בש"פ 3770/21). במסגרת ההחלטה נקבע כי העבירות המיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען יוצרות סיכון חמור במיוחד, ונדחתה טענתו כי יש לערוך גזירה שווה בינו לבין דיאנה, אשר שוחררה באותה שעה למעצר בפיקוח אלקטרוני.

3. בחלוף כשבוע ימים בלבד, ביום 6.7.2021 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו. בבקשה נטען כי נוכח הסדר הטיעון שנחתם עם דיאנה והרשעתה ביום 15.6.2021 אין עוד מקום לעמוד על ההבחנה בין תנאי מעצרו לתנאי מעצרה. מה גם שבעניינה של דיאנה, לה אינה עומדת עוד חזקת החפות, אף הוחלט על הסרת תנאי הפיקוח האלקטרוני. בנוסף נטען כי חל שינוי נסיבות בהתייחס למצבו הקוגניטיבי והפסיכולוגי של העורר וכי אין אפשרות שהוא ימשיך לבצע את העבירות בבית נטול רשת אינטרנט.

4. לאחר שהוגשה חוות דעת פסיכיאטרית לגבי העורר, ממנה עולה כי הוא אינו שרוי במצב פסיכוטי וכי הוא כשיר לעמוד לדין ומבין מדוע נעצר, קבע בית המשפט ביום 15.8.2021 כי אין במצבו הבריאותי-פסיכיאטרי של העורר כדי להוות נסיבה חדשה המצדיקה עיון חוזר בתנאי מעצרו. עוד נקבע כי העובדה שדיאנה הורשעה וניתנה החלטה המקלה בתנאי המעצר שלה, אינה מהווה שינוי נסיבות לעניינו של העורר אשר לא לקח אחריות על מעשיו. עוד צוין כי רק ביום 29.6.2021 ניתנה החלטה בעניינו של העורר ולא מדובר בחלוף זמן משמעותי שיש בו כדי להוות נסיבה המצדיקה עיון חוזר בתנאי מעצרו.

5. מכאן הערר שלפני במסגרתו טוען העורר כי על אף המלצת שירות המבחן החיובית בעניינו, לא נדונה שאלת החלופה באופן קונקרטי, וזאת כאשר ברור שלא יוכל לייבא סמים לבית אביו ואימו בפיקוח אחיו בבית נטול אינטרנט. עוד חזר העורר על הנסיבות הנוספות המצדיקות לדעתו את שינוי ההחלטה - הרשעתה של דיאנה וההתדרדרות במצבו הנפשי והקוגניטיבי. העורר הדגיש כי אין די בחומרת העבירות כשלעצמה כדי לפסול בחינת חלופה

6. מנגד טענה באת-כוח המשיבה כי דין הערר להידחות, שכן לא חל כל שינוי נסיבות למן המועד שניתנה ההחלטה בבש"פ 3770/21, וגם לא הוצעה כל חלופה חדשה. מעבר לכך, אין כל מקום להשוות בין עניינו של העורר לבין עניינה של דיאנה. אכן דיאנה הורשעה בדין, אך עדיין מעשי העורר חמורים יותר. מה גם שדיאנה הודתה במעשים וסיפרה את התמונה במלואה והדבר גם כן עומד לזכותה. באשר למצבו של העורר, הרי שמחוות הדעת שהוגשו בעניינו עולה כי הוא מקבל את הטיפול הראוי במסגרת שירות בתי הסוהר, כאשר נקבע על ידי הפסיכיאטר המחוזי, לאחר בחינה נוספת, כי הוא כשיר לעמוד לדין. עוד נטען כי בהתחשב במידת התחכום שהיה במעשי העורר, לא ניתן לאיין את מסוכנותו אלא בין כתלי בית המעצר, שכן בכל מקום אחר ניתן לעשות שימוש ברשת האינטרנט.

7. דין הערר להידחות. קביעת בית משפט זה בעניינו של העורר במסגרת בש"פ 3770/21 מיום 29.6.2021 נכונה ותקפה גם כיום ומאז ועד היום לא חל שינוי נסיבות. זאת בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירות היוצרות סיכון משמעותי, התחכום שנדרש לצורך ביצוען, חלקו הדומיננטי של העורר בפרשה, היקפם העצום של המעשים, כמו גם אופיין הווירטואלי של העבירות המאפשר לבצען מכל מקום. העובדה שדיאנה הורשעה בדין ומשכך דווקא תנאי השחרור שלה אמורים להיות חמורים יותר, גם היא אינה מצדיקה שינוי ההחלטה בנוגע לעורר. כך גם מצבו הנפשי-פסיכיאטרי של העורר - אשר נבחן ונבדק פעם נוספת - אינו מהווה עילה המצדיקה שינוי.

8. חזקה כי הגורמים הרלוונטיים בשירות בתי הסוהר יפקחו על העורר במידה הנדרשת, ויספקו לו את הטיפול לו הוא נדרש.

הערר נדחה.

ניתנה היום, ל' בתשרי התשפ"ב (6.10.2021).

שׁוֹפֵט